

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og formål med lovforslaget

Lovforslagets formål er at gennemføre ændringskonventionen af 8. juli 2005 til Det internationale Atomenergiagenturs konvention af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (ændringskonventionen).

Med henblik på at kunne ratificere ændringskonventionen foreslås lov nr. 94 af 31. marts 1953 om brug mv. af radioaktive stoffer samt lov om udlevering af lovovertrædere, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, som ændret senest ved lov nr. 347 af 14. maj 2008 (udleveringsloven), ændret.

Lov om brug m.v. af radioaktive stoffer foreslås ændret således, at også forsøg på overtrædelse af loven gøres strafbart. Opfyldelse af ændringskonventionen forudsætter tillige ændring af udleveringsloven med henblik på at udvide undtagelserne fra forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser. Dette lovforslag bringer dansk lovgivning i overensstemmelse med ændringskonventionen, idet ændringskonventionens øvrige artikler allerede er gennemført bl.a. gennem bestemmelser fastsat i straffeloven.

1.1. Den gældende konvention

Konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer trådte i kraft den 8. februar 1987. Den er gældende for 136 parter (medlemsstater) og er yderligere undertegnet af 45 stater/partner. Danmark underskrev konventionen den 13. juni 1980, og konventionen blev ratificeret den 12. august 1988. Danmark har ved ratifikationen taget forbehold for konventionens gyldighed for Færøerne. Konventionen trådte i kraft i 1991 for Danmark og Grønland. Konventionen gælder EU-landene og Det Europæiske Atomenergifællesskab (EURATOM).

Konventionen er inkorporeret i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 70 af 16. september 1993 om IAEA-konventionen af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

Konventionens formål er navnlig at sikre, at der ved transport af nukleare materialer træffes foranstaltninger til fysisk beskyttelse af nukleare materialer mod ulovlig tilegnelse og brug og herved forhindre tyveri og misbrug af nukleare materialer, der kan anvendes til våben. Konventionen har endvidere til formål at sikre den fysiske beskyttelse af nukleare materialer til fredelig benyttelse. Konventionen skal således medvirke til på internationalt plan at forbedre sikkerheden på området.

Konventionens formål sikres ved opfyldelse af en række krav til omfanget af den fysiske beskyttelse i forbindelse med international transport af nukleare materiale. Konventionen forpligter endvidere staterne til at træffe foranstaltninger med henblik på, at den fysiske beskyttelsesniveau opretholdes, efter at ansvaret for en transport er overgået fra en stat til en anden stat.

Konventionen forpligter de enkelte lande til i nærmere bestemt omfang at kriminalisere tyveri, røveri, trusler mv. samt til at muliggøre visse krav om udlevering og strafforfølgning.

1.2. Ændringskonventionen

For at gøre konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materiale mere effektiv nedsatte Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA) i 2001 en international arbejdsgruppe med henblik på udarbejdelse af forslag til ændring af konventionen. Der blev på den baggrund afholdt en konference den 4.-8. juli 2005 i Wien. På konferencen blev arbejdsgruppens udkast til ændringskonventionen godkendt. Ligesom de øvrige EU-lande og EURATOM undertegnede Danmark ændringskonventionen den 8. juli 2005 med ratifikationsforbehold. Konventionen er med ændringskonventionen omdøbt til konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer og nukleare anlæg.

Den eksisterende konvention er det eneste internationalt bindende instrument i relation til fysisk beskyttelse af nukleare materialer. Formålet med ændringerne af konventionen er at opnå og opretholde en verdensomspændende effektiv fysisk beskyttelse af nukleare materialer og nukleare anlæg, der anvendes til